

**И АНАЛИЗ НА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ ПРОВЕДЕНИЯ МОНИТОРИНГ
в териториалния обхват на ТП“ДГС ГЪРМЕН“
през 2021 г.
(Критерий 8.1)**

с. Гърмен, 2022 г.

Настоящият анализ се изготвя във връзка с изпълнението и спазването на **Принцип 8, Критерий 8.1**, Индикатори 8.2.2 и 8.2.3 от Националния стандарт за отговорно управление горите в България /FSC-STD-BGR-01-2016 V-1/, и произтичащите ни задължения за извършване на мониторинг и оценка на въздействието от дейностите по управление на ТП "ДГС Гърмен" върху социалната и природната среда, както и на промените в състоянието на околната и социална среда.

Мониторинга за въздействието на дейностите по управление върху природната и социалната среда е осъществен съгласно Приложение 7 от Националния стандарт за отговорно управление на горите за оценка на управлението на гори в България.

Резултатите от проведения мониторинг са систематизирани и се представят в съответствие с утвърдена „**Система за мониторинг на територията управлявана от ТП"ДГС Гърмен"**“, както следва:

I. Система за мониторинг на територията управлявана от ТП"ДГС Гърмен".

1. Финансов план на стопанството.

Във Финансовия план /ФП/ на стопанството за 2021 година са заложили за изпълнение следните дейности:

№	ДЕЙНОСТИ	ПО ФИНАНСОВ ПЛАН ЗА 2021 г.				ОТЧЕТ 2021г.					
		ПРИХОДИ		РАЗХОДИ		ФИНАНСОВ РЕЗУЛТАТ	ПРИХОДИ		РАЗХОДИ		ФИНАНСОВ РЕЗУЛТАТ
		ОБЩО	В Т.Ч. ЦУ	ОБЩО	В Т.Ч. ЦУ		ОБЩО	В Т.Ч. ЦУ	ОБЩО	В Т.Ч. ЦУ	
1	ПОЛЗВАНЕ НА ДЪРВЕСИНА	3 784 685		1 542 306		2 242 379	4 823 596		1 875 106		2 951 491
2	ДЕЙНОСТИ В ГОРИТЕ	24 377		141 481		- 117 144	11 224		73 413		-62 189
3	ЛОВНОСТОПАНСКА ДЕЙНОСТ И ТУРИЗЪМ	10 700		6 565		4 135	8 924		5 940		2 984
4	СТРАНИЧНИ ДЕЙНОСТИ	25 551		8 422		17 129	2 149		100		2 049
5	АДМИНИСТРАТИВНИ И СТОПАНСКИ ДЕЙНОСТИ	215 620		1 700 720		-1 485 100	220 674		1 814 527		-1 593 853
I	ВСИЧКО (1+2+3+4+5):	4 060 893	0	3 399 494	0	661 399	5 069 567	0	3 769 085	0	1 300 482
I I	ФОНД "ИНВЕСТИЦИИ В ГОРИТЕ"	227 737		79 142			250 685		7 143		

Ползване на дървесина: **48 960** м³ лежаща маса, от която са заложили приходи в размер на: **1 542 306** лв. Осъществено ползване на дървесина за 2021 г. е в размер на: **66 267** куб.м. лежаща дървесна маса, като са реализирани приходи в размер на **1 875 106** лв.

Превишенията спрямо предвижданията на ЛУП/изд.2020 г./ се дължат на усвоената пострадала дървесина при извеждане на принудителни и санитарни сечи в размер на **47 024** куб. метра при усвояване на пострадала дървесина от биотични и абиотични фактори .

През 2021 г. са планирани и други дейности в т.ч.: маркиране на насаждения, предвидени за ползване по ЛУП и планирани за ползване в лесосечен фонд за 2021 г. – **57 018** куб.м.; почистване – 107 дка, почвоподготовка – 130 дка и залесяване на 155 дка горски култури,

отглеждане на едно, две и тригодишни култури на територията на стопанството с обща площ 98 дека, поддръжка на стари минерализовани ивици с обща дължина 14 100 л.м.

Обща стойност на предвидените за изпълнение мероприятия са в размер на: **141 481** лв. Всички планирани дейности по ФП са изпълнени на 100%..

Извършени са текущи ремонти по поддръжка проходимостта на горските автомобилни пътища върху цялата територия на ТП "ДГС Гърмен".

През 2021 г. е осъществено незначително ползване на недървесни горски продукти, включващо: горски плодове, стръкове, клонки, зеленина, пръти.

През годината има издадени и позволителни за папа на домашни животни в горските територии.

2. Социални споразумения. Към разглеждания период, а именно към дата 31.12.2021 г. в стопанството няма постъпили жалби от страна на работещите. Има сключен Колективен трудов договор между работодателя и работещите в ТП "ДГС Гърмен" за 2021 г. и 2022 г.

3. Годишна програма за обучение на служителите на ТП "ДГС Гърмен" и работниците на фирмите изпълнители през 2021 г. В програмата за 2021 г. са включени теми за обучение свързани с: Обучение по горска сертификация; Обучение по безопасност и здраве при работа; Обучение по използване на лични предпазни средства; Обучение по лесозащита; Обучение по охрана и контрол на горския фонд; Съвещание по маркиране на лесосечния фонд, обучения по ЗБУТ.

Повечето от обученията са организирани и проведени от подготвени за целта служители на ДГС с участието на външни експерти и не са издаване документи/удостоверения/.

4. Здравословни и безопасни условия на труд

За ограничаване на риска от трудови злополуки, аварии и екологични нарушения при осъществяване на планираните горскостопански дейности, преди започване на същите за всеки нов обект или при постъпване на нови работници, задължително се прави първоначален инструктаж. Провеждането на инструктажа се отразява в Книгата за инструктаж и инструктираните се подписват, че са запознати. При всяко въвеждане на работниците в нов подотдел се прави „Инструктаж за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд и изисквания при провеждане на горскостопанските дейности“ и „Лист за проверка за осигуряване на безопасни и здравословни условия на труд, изправност на техниката и спазване на изискванията за изпълнение на горскостопански дейности“, които се прикачват към досието на подотдела.

Със Заповед на директора и във връзка със ЗЗБУТ и Наредба №3/27.07.1998 г. за функциите и задачите на длъжностните лица и специализираните служби в предприятията за организиране изпълнението на дейностите, свързани със защитата и профилактиката на професионалните рискове има определено лице изпълняващо функциите на Орган по безопасност и здраве. В ТП „ДГС Гърмен“ има утвърдена Програма за провеждане на различните видове инструктажи, според която се провеждат следните видове инструктаж: - Начален инструктаж

- Инструктаж на работното място
- Периодичен инструктаж
- Извънреден инструктаж

Към 31.12.2021 година в обхвата на ТП "ДГС Гърмен" няма регистрирана трудова злополука.

В стопанството няма работници, с намалена работоспособност.

След направена оценка на риска на работното място, се прави заключение, че ТП "ДГС Гърмен" са осигурени условия за безопасно и нормално изпълнение на трудовата дейност.

5. Ангажиране на заинтересованите страни.

В ТП "ДГС Гърмен", ежегодно се прави преглед на изготвения „Списък на заинтересованите страни“ който се допълва в случаи на настъпили промени. След което се проведени консултации относно ГВКС, социални аспекти и сертификация за управлението на

горите в стопанството. В стопанството се провеждат срещи и съвещания с различните заинтересовани страни, на които се представя подробна информация, обсъждат се поставените за разискване въпроси и при наличие на съгласие информацията се утвърждава. Кореспонденцията със заинтересованите страни се води и чрез писма и по електронен път. Не са редки случаите когато въпросите се поставят и обсъждат устно чрез телефонни или явни разговори. На заинтересованите страни се предоставя информация с различни аспекти: известие за горски територии неразрешени за паша на територията на стопанството и известия за дърводобивните обекти местностите в които ще се извършват дърводобивни дейности на територията на ТП "ДГС Гърмен".

6. Незаконни/нерегламентирани дейности в горите. Във връзка с охраната на горските територии, стопанството е разделено на 17 охранителни участъка. Служителите отговарящи за опазването на горските територии са петима старши лесничея и двадесет и четири горски стражаря. За периода 01.01.2021 г. - 31.12.2021 г. са съставени 124 броя констативни протоколи и са проверени 12 броя обекти за добив на дървесина, 136 броя ловци. За посочения период в стопанството има съставени 21 броя акта, съставени на нарушители на ЗГ.

Във връзка с установените нарушения е потърсено и получено съдействие от РДГ Благоевград.

7. Изпълнение на горскостопанския план.

ТП "ДГС Гърмен" изпълнява ритмично и планово предвидените по ГСП /изд.2020 г./ горско стопански дейности.

Плануваните за 2021 г. дейности са обсъдени подробно в т.І.1 от настоящия доклад.

Предвидените по проект мероприятия свързани със залесяване, отглеждане на млади насаждения и противопожарни мероприятия с натрупване до момента са изпълнени на 100% .

Дейностите по извеждане на други лесовъдски дейности, като ползване на дървесина продължават според предвижданията.

През изминалата 2021 г. е извършен текущ ремонт и поддръжка на съществуващата пътна мрежа със собствена техника.

Изпълнението на дейностите е извършено, при спазване на действащата нормативна уредба и утвърдените вътрешни правила в ЮЗДП.

8. Промени в границите, собствеността, функционалността и предназначението на територии в рамките на стопанството. Стопанството има утвърден Горскостопански план със Заповед 321/15.04.2021 г. на Изпълнителния директор на ИАГ, влязъл в сила от 2021 година. Съгласно данни на утвърдения ГСП , площта на горските територии държавна собственост е 27 293.5 ха което е 94,2% от общата площ на горите на територията на стопанството.

През 2021 г няма промяна в собствеността на горите, както и промени в начина на ползване.

9. Здравословно състояние на гората.

Лесозащитните проблеми на територията на ТП "ДГС Гърмен" се свеждат първостепенно до групата на абиотичните фактори и второстепенно до групата на биотичните фактори. Биогенните нарушения през 2021 г., които се наблюдават на територията на стопанството не са в големи размери. Те са второстепенен фактор за влошаването на здравословното състояние на насажденията, но и допринасят за летален край.

Короядите се проявяват каламитетно след ветровали, ветроломи, снеговали, снеголоми и при култури и естествени насаждения. Други лесозащитни проблеми на територията на стопанството няма.

Сведения за резултатите от лесопатологичното обследване на горите за нападения от вредители, болести и други повреди и необходимите лесозащитни мероприятия през 2021 година:

През 2021 година за подобряване на фитосанитарното състояние на горите на територията на ТП "ДГС Гърмен" са проведени принудителни и санитарни сечи на обща площ 3 552 ха. Общият обем на добитата дървесина от санитарни и принудителни сечи ДГТ е 47 024

куб.м. лежаща маса. За всички установени повреди от биотичен и абиотичен характер са подадени своевременно сигнални листове, като непрекъснато се следи за състоянието на насажденията. Планувани са своевременно необходимите сечи, но въпреки многократното възлагане на повредената дървесина, съгласно изискванията на действащата нормативна уредба, част от същата остана неусвоена, поради ред причини:

- по-отдалечени и труднодостъпни райони - със силно пресечен терен и с големи наклони;

- липса на желаещи фирми да извършат дърводобивните дейности в тези райони, поради ниската интензивност на предвидените принудителни сечи;

- големите наклони на терена изискват усвояването на дървесината да се осъществява в повечето случаи с въжени линии и съответно икономическа неизгодност за работа в такива обекти.

Всички санитарни и принудителни сечи се извеждат след издаване на предписание от РАГ гр. Благоевград или въз основа на инвентаризационен опис за извеждане на санитарна или принудителна сеч.

В задействиите през 2021 г. насажденията планувани сечи се изведени съгласно Наредба №8 от 05.11.2011 г. за сечите в горите. Чрез правилното стопанисване на горите ТП "ДГС Гърмен" намалява до колкото е възможно негативните въздействия от бъдещи природни бедствия.

За периода 01.01.2021 – 31.12.2021 г. на територията на стопанството има регистрирани 6 (шест) броя горски пожара с площ около 99 дка.

10. Ползване и горскостопански дейности.

От началото на годината до 31.12.2021 г. са реализирани 66 267 м³, при разчет 48 960 м³, т. е. 136 % натурално изпълнение.

През 2021 г. ползването на дървесина е разпределено както следва:

1. За продажба на стояща дървесина на корен количеството дървесина предложено във финансовият план е 8 056 м³. Изпълнението към 31.12.2021 година в натура е 7 137 м³, т. е. 89 %;

2. През 2021 г. е предвидена продажба на добита дървесина в размер на 40 284 м³, като в това число са включени и 5 861 м³ налична добита дървесина към 01.01.2021 г.

Реализираното количество дървесина към 31.12.2021 година е 46 157 м³ или 113 %.

3. Предложеното количество по чл. 193 от ЗГ във ФП 2021 г. е 440 м³, а реализираното - 428 м³.

4. Ползване на дървесина по реда на чл. 116 „б“ /за собствени нужди/ от ЗГ – 40 куб. метра дърва за огрев за Административната сграда на ТП ДГС Гърмен.

5. За добив на дървесина във финансовият план през 2021 година са предложени 43 099 м³. Изпълнението към 31.12.2021 г. е 66 353 м³ или 154 %;

Добивът и реализацията на дървесината са извършени след проведени процедури и определени изпълнители по реда и при спазване изискванията на Наредба за условията и реда за възлагане изпълнението на дейности в горски територии- държавна и общинска собственост, и за ползването на дървесина и недървесни горски продукти.

Изпълнението на дейностите е осъществено при спазването на действащата нормативна уредба.

През 2021 г. е извършван текущ ремонт на съществуващи горски пътища с техника собственост на ТП „ДГС Гърмен“, като за опазване на същите фирмите извършващи горскостопански дейности са информирани и са им издавани разрешителни за достъп за превозните средства.

През 2021г. стопанството не е закупувало и не е използвало торове и пестициди.

11. Биологично разнообразие и Гори с висока консервационна стойност.

Във връзка с мониторинга за наличие на ВКС 1.1 ежегодно се проверява в РИОСВ или на интернет страницата им за новосъздадени защитени територии и/или зони, както и за промени

в заповедите за обявяването им и изискванията на плановете им за управление. Няма настъпили промени в границите и състоянието на защитени зони и територии в ТП „ДГС Гърмен”/ВКС 1.1/. Мониторинга в стопанството ежегодно се извършва на база утвърден план-програма от директора на ТП „ДГС Гърмен”.

Брой мониториращи видове: За документиране на мониторинга и попълването на стандартните формуляри за мониторинг (ВКС 1.2- растения, ВКС 1.2 и 1.3- животни) се ползват данни от протоколи, докладни записки както и доклада за ГВКС от целия лесовъдския персонал на стопанството. През 2021 г. бяха извършени наблюдения на следните редки, застрашени и ендемични видове на ВКС 1.2:

- Родопска горска майка – Мониторинга се извършва всяка година. През 2021 г. не е установено присъствието на вида.
- Преходна мурава – При установяване на вида, мониторингът се извършва ежегодно . През 2021 г. не е установено присъствието на вида при обход на охранителните участъци.
- Балканска пищялка - При установяване на вида, мониторингът се извършва ежегодно . През 2021 г. не е установено присъствието на вида при обход на охранителните участъци.
- Недоразвид лимодорум – не е установено находище на територията на стопанството през 2021 г.
- Видра - През 2021 г. е попълнен 1 бр. формуляр за мониторинг на вида.
- Кафява мечка - Мониторинга е ежегоден. През 2021 г. е попълнен 1 бр. формуляр за мониторинг на вида.
- Глухар - Мониторинга се извършва ежегодно в периода април-май. През 2021 г. са попълнени 3 броя формуляри за мониторинг на вида.
- Малък кресли орел - Мониторинга се извършва ежегодно в периода 10.05-31.07. През 2021 г. са попълнени 2 броя формуляри за мониторинг на вида.
- Скален орел - Мониторинга се извършва ежегодно в периода 01.03-01.09. През 2021 г. е попълнен 1 брой формуляр за мониторинг на вида.
- Вrabчова кукумявка - Мониторинга се извършва ежегодно. През 2021 г. са попълнени 2 броя формуляри за мониторинг на вида.
- Южен белогръб кълавач - Мониторинга се извършва ежегодно. През 2021 г. са попълнени 2 броя формуляри за мониторинг на вида.
- Гълъб хралупар - Мониторинга се извършва ежегодно. През 2021 г. са попълнени 2 броя формуляри за мониторинг на вида.
- Черен щъркел - През 2021 г. са попълнени 2 броя формуляри за мониторинг на вида.
- Горски бекас - През 2021 г. са попълнени 3 броя формуляри за мониторинг на вида.
- Черен кълавач - През 2021 г. са попълнени 3 броя формуляри за мониторинг на вида.
- Сив кълавач - През 2021 г. са попълнени 3 броя формуляри за мониторинг на вида.
- Голям ястреб - През 2021 г. са попълнени 2 броя формуляри за мониторинг на вида.
- Малък ястреб - През 2021 г. са попълнени 2 броя формуляри за мониторинг на вида.
- Лещарка - Мониторинга се извършва ежегодно. През 2021 г. са попълнени 2 броя формуляри за мониторинг на вида.

ВКС 2 представляват значими горски територии, формиращи ландшафт от регионално и национално значение, в които всички естествено срещащи се видове съществуват при естествени условия на разпространение и обилie. Основните заплахи са фрагментация, обезлесяване и подмяна на естествените горски екосистеми с изкуствени. Съгласно Практическото ръководство за определяне на ГВКС, следните отдели в ТП „ДГС Гърмен”, попадат в обхвата на ВКС: 126-220, 225-309, 313, 316-327. Във връзка с мониторинга на горите с ВКС 2 не са установени промени в състоянието на горските ландшафти.

Мониторинг на ВКС 3 за редки, застрашени и изчезващи горски екосистеми – За документиране на мониторинга се използват и попълват стандартните формуляри за ВКС 3. Те се прилагат в досиетата на отделите и подотделите, в които се извършва сеч по одобрен от предприятието Годишен план за ползване на дървесина за съответната година. Мониторинга се извършва от маркиращия лесовъд на отдела преди започване на предвидената маркиращия. За

2021 година имаме попълнени формуляри за следните екосистеми определени съгласно актуализирания Доклад за ГВКС от 2020 година, както следва:

G1.2116 Dacio-Moesianash-alderwoods / Крайречни гори от елши (*Alnus* spp.) и планински ясен (*Fraxinus excelsior*)- Мониторинга е проведен в 2 бр. насаждения /291-е, 292-г/. Лесовъдските мероприятия са съобразени с препоръките и указанията за стопанисване описани в доклада на ГВКС. Горепосочените насаждения са в добро санитарно състояние.

G1.6921 Southeastern Moesian acidophilous beech forests / Ацидофилни гори от обикновен бук (*Fagus sylvatica*). Мониторинга е проведен в 3 бр. насаждения /197-е, 199-а, 200-а /. Лесовъдските мероприятия са съобразени с препоръките и указанията за стопанисване описани в доклада на ГВКС. Горепосочените насаждения са в добро санитарно състояние.

G1.6922/G1.6923 Southeastern Moesian neutrophile beech forests/Неутрофилни букови— гори. Мониторинга е проведен в 5 бр. насаждения в следните отдели/подотдели: 112-а, 113-д, 114-в, 115-а, 115-г. Лесовъдските мероприятия са съобразени с препоръките и указанията за стопанисване описани в доклада на ГВКС. Насажденията са в добро санитарно състояние. Забелязват се сухи и паднали дървета разпръснати частично по цялата площ.

G1.69 Thermophilous Moesian beech forests/ Мизийски букови гори/ Мониторинга е проведен в 5 бр. насаждения в следните отдели/подотдели: 197-б, 197-к, 201-б, 202-а, 204-г. Лесовъдските мероприятия са съобразени с препоръките и указанията за стопанисване описани в доклада на ГВКС. Насажденията са в добро санитарно състояние.

G3.1E1 South-eastern Moesian [*Picea abies*] forests /Монодоминантни и с преобладание на смърч гори в Родоидите/ Мониторинга е проведен в 8 бр. насаждения в следните отдели/подотдели: 19-а, 20-б, 24-в, 25-д, 26-м, 29-о, 32-п, 34-а. Лесовъдските мероприятия са съобразени с препоръките и указанията за стопанисване описани в доклада на ГВКС. Насажденията са в добро санитарно състояние. Забелязват се сухи и паднали дървета разпръснати частично по цялата площ. Лесовъдските мероприятия са съобразени с препоръките и указанията за стопанисване описани в доклада на ГВКС.

G3.16. Moesian [*Abies alba*] forests / Гори от обикновена ела (*Abies alba*). Мониторинга е проведен в 3 бр. насаждение в следните отдели/подотдели: 20-а, 29-г, 44-л. Лесовъдските мероприятия са съобразени с препоръките и указанията за стопанисване описани в доклада на ГВКС. Насаждението е в добро санитарно състояние. Забелязват се сухи и паднали дървета разпръснати частично по цялата площ.

G3.561 (1) Helleno-Balkan Pallas' pine forests /Гори от черен бор (*Pinus nigra* subsp. *pallasiana*) Мониторинга е проведен в 5 бр. насаждения в следните отдели/подотдели: 233-б, 233-е, 233-ж, 233-з, 233-к, . Лесовъдските мероприятия са съобразени с препоръките и указанията за стопанисване описани в доклада на ГВКС. Насажденията са в добро санитарно състояние. Забелязват се сухи и паднали дървета разпръснати частично по цялата площ. Лесовъдските мероприятия са съобразени с препоръките и указанията за стопанисване описани в доклада на ГВКС.

G3.4C Southeastern European [*Pinus sylvestris*] forests (on limestone) / Гори от бял бор (*Pinus sylvestris*) (на варовик) Мониторинга е проведен в 9 бр. насаждения в следните отдели/подотдели: 359-а, 359-д, 359-з, 359-и, 359-л, 359-м, 363-ж, 363-з, 363-и. Лесовъдските мероприятия са съобразени с препоръките и указанията за стопанисване описани в доклада на ГВКС. Насажденията са в добро санитарно състояние. Забелязват се сухи и паднали дървета разпръснати частично по цялата площ. Лесовъдските мероприятия са съобразени с препоръките и указанията за стопанисване описани в доклада на ГВКС.

G4.6 Mixed [*Abies*] - [*Picea*] - [*Fagus*] woodland /Смесени широколистно-иглолистни гори със задължително участие на обикновен бук (*Fagus sylvatica*) и/или обикновена ела (*Abies alba*) и/или обикновен смърч (*Picea abies*)/. Мониторинга е проведен в 3 бр. насаждения в следните отдели/подотдели: 116-а, 117-г, 118-в. Лесовъдските мероприятия са съобразени с препоръките и указанията за стопанисване описани в доклада на ГВКС. Насажденията са в добро санитарно състояние. Забелязват се сухи и паднали дървета разпръснати частично по цялата площ. Лесовъдските мероприятия са съобразени с препоръките и указанията за стопанисване описани в доклада на ГВКС.

Извършеният мониторинг на горите с ВКС 3, включително Гори фаза на старост показва, че повечето от горите в обособените ГВКС са в добро здравословно състояние. В някои насаждения се наблюдават повреди, причинени от снеголом и снеговал, получили се в следствие на падналите обилни снеговалежи на 26.01.2019 година. През настоящата година следва тези насаждения да се инвентаризират. При извършения мониторинг на насажденията попадащи в екосистема „Редки, защитени и застрашени от изчезване екосистеми или рефугии“ (ВКС 3) е установено, че няма промени в здравословното състояние, динамика на структурата и състава, сукцесионни процеси и негативни тенденции.

Тази ВКС се отнася до важните екологични функции на стопанисваната гора. Определени са следните компоненти:

- Гори представляващи единствени източници на питейна вода
- Гори от решаващо значение за водосбора
- Гори с решаващо противоерозионно значение
- Гори с пожарозащитни функции

Гори с решаващо значение за земеделието и рибарството

На територията на ТП „ДГС Гърмен“ са представени четири типа ГВКС, свързани с екологичните функции на горските екосистеми. Определянето на тези консервационни стойности е извършено по данни от лесоустройствения проект и проведени интервюта с горските служители и местните заинтересовани страни. Основните заплахи за горите с ВКС 4 са влошаване състоянието на горите (вкл. структура, склопеност, пълнота, състав и т.н.) поради опожаряване и незаконни или неправилно извеждани планирани сечи, създаване на условия за ерозия при дърводобивните дейности, както и замърсяване с горивосмазочни материали. За всяка една от идентифицираните ВКС-та за територията на ТП „ДГС Гърмен“ са разписани конкретни мерки за стопанисване и мониторинг.

Във връзка с мониторинга на горите с ВКС 4 не са установени промени в състоянието на горите, предоставящи екосистемни услуги. През 2021 година след изпълнение на горскостопанските мероприятия не са допуснати съществени въздействия от дърводобивните дейности върху източниците на питейна вода и други ползвания на водни ресурси. През 2021 година са попълнени са 7 броя формуляри за мониторинг на ВКС 4.1, ВКС 4.2 и ВКС 4.3.

Във връзка с мониторинга на горите с ВКС 6 не са установени промени в състоянието на горите с културни ценности.

На територията на ТП „ДГС Гърмен“ са установени горски територии, отговарящи на изискванията на определението по ВКС 6 към Практическото ръководство за определяне на ГВКС. Такива територии са идентифицирани по време на проведените консултации с горските стопани, представители на местните общности. Основните заплахи пред горите с ВКС 6 са извършването на дърводобивни дейности, които водят до промяна на ландшафта, облика на местностите и понижаване стойностите на гората като ВКС 6 (напр. голи сечи, краткосрочно-постепенни сечи, възобновителни сечи с голяма интензивност, неправилно планирани или направени технологични просеки и извозни пътища).

1. Горски територии в 100 м ивица около манастири и други религиозни обекти извън Приложение 7 (църкви, параклиси, оброчища, аязма, текета и др.), древни светилища, окултни средища, археологически паметници и разкопки и др. места важни за съхраняване на духовността, традициите, историческата и културната памет, определени при консултациите с местните хора;

- ❖ Параклис „Свети Георги“, подотдел 198 - а;
- ❖ Праисторическо селище „Градище“, – подотдел 241 - б;

12. Представителни образци от естествени горски екосистеми.

На територията на стопанството са установени потенциални гори в последната фаза на своето развитие /фаза на старост/(Old growth forests), които със своята специфична структура и функционалност са местообитание на комплекс от видове от различни екологични и таксономични групи. Установено е, че значителна част от свързаните с гората видове намират в тях оптимални условия за съществуване.

Горите във фаза на старост се характеризират с наличие на стари живи дървета с диаметри близки до максималните за съответния дървесен вид; дървета с изсъхнали, деформирани или счупени върхове и клони; дървета с хралупи; стоящи и паднали едро размерни мъртви дървета, които са в различни фази на разлагане. В голямата си част тези насаждения имат неравномерна пространствена и възрастова структура.

Допълнително са определени и представителни образци на установените в ДГС безлесни екосистеми (кодове по Натура 2000: 3260, 4060, 5210, 6210, 6220, 6520, 8110, 8210, 8220) с обща площ от 66.8 ха

Така общата площ на всички представителни образци достига 2768.3 ха или 10.1 % от площта на ГСЕ (27293.5 ха)..

13. Въздействие на дейностите по управление върху околната среда.

При планирането и провеждането на всички горскостопански мероприятия през 2021 г. са спазени препоръките и указанията за стопанисване на съответната ВКС, посочени в Доклада за ГВКС на ТП "ДГС Гърмен". Проектират се предимно постепенни сечи с голям възобновителен период /групово-постепенна, единично-изборна/, сечи за трансформация/изборно прореждане/.

Краткосрочни сечи не са предвидени. Провеждат се отглеждни сечи, селекционни (в малко количество), санитарни и принудителни. Последните две споменати сечи се извеждат по състояние и/или предписание, с цел подобряване фитосанитарното състояние на насажденията.

Планираните и проведени през 2021 г. мероприятия, не са указали отрицателно въздействие върху природната среда.

След приключване на горскостопанските дейности /изведени сечи/ през 2021 г. е извършена оценка на въздействието на изведената сеч върху ключови елементи на околната среда, съседни имоти и инфраструктура на територията на ТП "ДГС Гърмен". От изготвените и направени оценки на въздействието може да се направят следните по-обща констатации относно:

- Повреди по подраст в насажденията с извършена оценка не са установени.
- Повреди по оставащия дървостой - не са констатирани повреди над допустимите над 2 % по брой от оставащите на корен дървета.
- Създаване на условия за активиране на почвена ерозия - тракторните и коларски пътища не са с опасности за развитие на ерозионни процеси.
- Оставяне на мъртва дървесина в насажденията с изведени сечи е налична мъртва дървесина, както лежаща, така и стояща.
- Въздействие върху идентифицираното биологично разнообразие - при установяване се описва в технологичния план и карнет-описа на насажденията, като се описват и мерките за тяхното опазване.
- Водни ресурси на територията или в близост до насажденията - при наличие на водни течения и дефиниране на мерки за опазване в листа за предварителна оценка мерките са записани и след маркиране в карнет-описа и технологичния план на насаждението.
- Въздействие върху съседни насаждения- не са констатирани неблагоприятни въздействия след извеждане на сечите.
- Въздействие върху съседни имоти и инфраструктура - не са констатирани неблагоприятни въздействия.

ТП "ДГС Гърмен" стопанисва държавни горски територии на площ от 27293.5 ха. Територията на стопанството е разделена на 5 горско стопански участъка – „Беслет“, „Топа“, „Гърмен“, „Осиково“, „Вищерица“.

На територията на стопанството не е установено наличие на инвазивни за страната дървесни и животински видове.

Ежегодно на територията на ТП "ДГС Гърмен" се извършва мониторинг на биологичното разнообразие и на редки, застрашени и изчезващи горски екосистеми.

След проведените планирани горскостопански дейности за 2021 г. не е установено негативно въздействие върху водните ресурси, не се забелязва повреда в почвата, която да допринесе за ерозионни процеси, състоянието на пътищата е добро, като при нужда се извършва текущ ремонт.

14. Въздействие на дейностите по управление върху социалната среда.

Принцип 2 от Стандарта на FSC, задължава стопанството да поддържа и насърчава социалното и икономическо благополучие на местните общности. Част от изпълнението на този ангажимент е предоставянето на дървесина по такси на корен на физически лица. Снабдяването с дърва на местно население се извършва след подаване на списъци от кметовете на землищата, попадащи на територията на ТП "ДГС Гърмен".

През 2021 година стопанството е получило 15 бр. списъци от населените места – с. Гърмен, с. Марчево, с. Огняново, с. Балдево, с. Скробатно, с. Осиково, с. Рибново, с. Ковачевица, с. Горно Дряново, с. Дебрен, с. Дъбница, с. Крушево, с. Ореше, с. Долно Дряново и с. Хвостяне - всички от обхвата на община Гърмен.

За изминалата 2021 година не са установени пречки и проблеми при снабдяването на местното население с дърва за огрев.

15. Промени в околната среда.

Основни предизвикателства за подобряване ефективността и продуктивността на горското стопанство при спазване на принципите на горска сертификация са насочени към балансирано и отговорно отношение в различни направления - екологични, икономически и социални, които са свързани с голям брой заинтересовани страни.

Проведени са срещи с кметовете на населените места и председателите на ловните дружинки на територията на ТП „ДГС Гърмен” за социалното въздействие от прилагането на принципите на Националния стандарт за отговорно управление горите в България /FSC-STD-BGR-01-2016 V-1/.

За подобряване ефективността и продуктивността е необходимо да продължат действията на стопанството по популяризиране на ползите от прилагане на стандарта по горска сертификация при стопанисването и управлението на горите от ТП "ДГС Гърмен", насочено към всички заинтересовани страни.

Няма установени съществени промени на територията на стопанството.

Прилаганите лесовъдски системи и дейности в горите с висока консервационна стойност, благоприятстват за осигуряването на основните функции, като социално-хигиенни, защитно-водохранни, противопожарни и здравно-украшни функции.

Състоянието на възобновяването в горите с висока консервационна стойност е много добро, което е резултат на добрите лесовъдски практики прилагани се в горските територии в обхвата на ТП "ДГС Гърмен", чрез съчетание и спазване на основни лесовъдски принципи при извеждане на сечите и действащата нормативна уредба.

Биоразнообразието, устойчивостта на екосистемите и многофункционалното управление и стопанисване на горските територии в обхвата на ТП "ДГС Гърмен", са приоритет за работещите в ТП "ДГС Гърмен", въпреки негативното влияние и изменение на климата.

Управлението и поддържането на ГВКС се насърчава и популяризира чрез местни кампании и срещи с населението на които се обсъждани въпроси за устойчиво ползване на горите, свързани с опита и прилагане на полезни практики от колектива в горските територии от обхвата на ТП "ДГС Гърмен".

В резултат на водената политика и осъществена практика в горските територии, извършеният мониторинг показва, че ТП "ДГС Гърмен" приключва 2021 г. с добър екологичен, социален и финансов резултат.

ИЗГОТВИЛ:

зам.-директор

на ТП“ДГС Гърмен”:

инж. Мехмед Мусов